

Śniadanie podatkowe w dn. 11 marca 2023

Nasze podatkowe życie w czasach post-pandemicznych – jakie problemy/korzyści zostały nam po pandemii? (moderatorzy: Izabela Rymanowska (EY)/sędzia WSA Jacek Kaute)

miejsce: Restauracja Sala Mieszczańska u Gołębiewskich, ul. Prosta 22A,

Zagadnienia do dyskusji

I. Tradycyjna rozprawa a rozprawa z „transmisją online” a posiedzenia niejawne

- a) znaczenie rozprawy / możliwości wypowiedzenia się Strony
- b) transmisja online obrazu i dźwięku a potrzeba/możliwość uczestniczenia w rozprawie osobiście (praktyka poszczególnych sądów administracyjnych – Załącznik nr 2)
- c) katalog spraw rozpatrywanych w trybie uproszczonym
- d) możliwość/zasadność powrotu do stanu sprzed pandemii
- e) sąd w XXI wieku (gospodarka cyfrowa, prawo do uczestniczenia w formie online, dostęp do akt w formie elektronicznej – Portal „PASSA”)

II. Urząd w okresie pandemii, obecnie oraz w przyszłości

- a) Postępujące zmiany w komunikacji z urzędami – spotkania, spotkania online, konsultacje e-mailowe
- b) Elektroniczna forma dokumentów
- c) Zmiana języka urzędniczego na bardziej przyjazny podatnikowi
- d) Rosnąca potrzeba uregulowania trybów konsensualnych (umowa o współdziałaniu)

III. Wybrane problemy prawne

- a) Wyrok NSA z dnia 13 kwietnia 2022 r., sygn. akt III FSK 2442/21 „Zarządzenie z dnia 20 maja 2020 r., na podstawie którego Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie skierował sprawę do rozpoznania na posiedzeniu niejawnym nie zostało doręczone pełnomocnikowi Skarżącej spółki. Jako skutek zaistniałego uchybienia Sądu pierwszej instancji Skarżąca spółka została pozbawiona możliwości przedstawienia stanowiska w sprawie przed wydaniem wyroku, co w ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego skutkowało ograniczeniem prawa do jawnego rozpoznania sprawy. Zdaniem Naczelnego Sądu Administracyjnego sytuację tę należy zakwalifikować w ramach spełnienia podstawy nieważności postępowania określonej w art. 183 § 2 pkt 5 p.p.s.a., a zatem pozbawienie strony możliwości obrony swych praw”.
- b) Postanowienie NSA z 11 października 2022 r., sygn. akt I FSK 2545/21 o przedstawieniu do rozstrzygnięcia składowi siedmiu sędziów NSA zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości: „1. Czy art. 15 zwr ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych

rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, ze zm.) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, ze zm.) dotyczy również wstrzymania rozpoczęcia i zawieszenia biegu terminów przewidzianych przepisami prawa podatkowego? 2. W przypadku pozytywnej odpowiedzi dotyczącej zagadnienia pierwszego, czy art. 15 zrz ust. 1 wyżej wymienionej ustawy z dnia 2 marca 2020 r. powinien być interpretowany w ten sposób, że z uwagi na wynikający z art. 2 Konstytucji RP ochronny charakter wskazanych w nim terminów, wstrzymanie rozpoczęcia i zawieszenia biegu tych terminów może mieć miejsce jedynie na korzyść podatników?”

c) Inne:

- a. Praca zdalna a PIT
- b. Terminy (wydanie interpretacji, raportowanie MDR, ważność certyfikatów rezydencji)
- c. Uproszczenia (np. związane z zawężeniem kręgu osób upoważnionych do podpisania oświadczenia TP)

ZALĄCZNIK 1

Kluczowe terminy:

- Stan zagrożenia epidemicznego: 14 marca 2020 r. – 19 marca 2020 r.
- Stan epidemii: 20 marca 2020 r. – 15 maja 2022 r.
- Stan zagrożenia epidemicznego: 16 maja 2022 r. - ? (planowany termin 31 marca 2023 r.)

Kluczowe przepisy:

A. W Polsce obowiązuje stan zagrożenia epidemicznego

Przepisy Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 marca 2022 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. poz. 679 z późn. zm.).

§ 1. [zmiana od 2022.05.16 wynikająca z §1 Dz.U.2022.1025] Ustala się, że obszarem, na którym wystąpił stan **epidemii** zagrożenia epidemicznego wywołany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, jest terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

B. Postępowanie przed sądami administracyjnymi

Ustawa COVID

Art. 15zsz⁴. 1. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich Naczelny Sąd Administracyjny nie jest związany żądaniem strony o przeprowadzenie rozprawy. W przypadku skierowania sprawy podlegającej rozpoznaniu na rozprawie na posiedzenie niejawnie Naczelny Sąd Administracyjny orzeka w składzie trzech sędziów.

2. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich wojewódzkie sądy administracyjne oraz Naczelny Sąd Administracyjny przeprowadzają rozprawę przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie jej na odległość z jednoczesnym bezpośrednim

przekazem obrazu i dźwięku, z tym że osoby w niej uczestniczące nie muszą przebywać w budynku sądu.

3. Przewodniczący może zarządzić przeprowadzenie posiedzenia niejawnego, jeżeli uzna rozpoznanie sprawy za konieczne, a nie można przeprowadzić jej na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku. Na posiedzeniu niejawnym w tych sprawach sąd orzeka w składzie trzech sędziów.

4. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania ostatniego z nich przewodniczący, na wniosek Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich, zarządza przeprowadzenie rozprawy w sprawie, w której jest ona stroną. W takim przypadku mogą być obecni na sali: strony, ich przedstawiciele ustawowi i pełnomocnicy, prokurator oraz osoby, których udział przewodniczący uzna za niezbędny. Przebieg rozprawy podlega transmisji przy użyciu urządzeń technicznych z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku.

Ustawa z dnia 26 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw¹ [Tekst ustawy przekazany do Senatu zgodnie z art. 52 regulaminu Sejmu]

Art. 17. W ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 z późn. zm.6)) wprowadza się następujące zmiany:

2) w art. 15zszs⁴:

a) ust. 1–4 otrzymują brzmienie:

„1. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania tego z nich, który obowiązywał jako ostatni, wojewódzkie sądy administracyjne i Naczelny Sąd Administracyjny mogą rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, chyba że strona lub uczestnik postępowania wniosą o rozpoznanie sprawy na rozprawie. Wniosek strony lub uczestnika postępowania wiąże sąd.

2. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania tego z nich, który obowiązywał jako ostatni, wojewódzkie sądy administracyjne oraz Naczelny Sąd Administracyjny mogą przeprowadzić rozprawę przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających przeprowadzenie jej na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku, z tym że osoby w niej uczestniczące nie muszą przebywać w budynku sądu.

3. Jeżeli przewodniczący uzna rozpoznanie sprawy za konieczne, a nie można przeprowadzić jej na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku ani w siedzibie sądu, przewodniczący może zarządzić przeprowadzenie posiedzenia niejawnego, jeżeli nie sprzeciwiają się temu strony lub uczestnik postępowania.

4. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 oraz w ciągu roku od odwołania tego z nich, który obowiązywał jako ostatni, przewodniczący, na wniosek Komisji do spraw reprivatyzacji nieruchomości warszawskich, zarządza przeprowadzenie rozprawy w sprawie, w której jest ona stroną. W takim przypadku mogą być obecni na sali: strony, ich przedstawiciele ustawowi i pełnomocnicy, prokurator oraz osoby, których udział przewodniczący uzna za niezbędny. Przebieg rozprawy podlega transmisji przy użyciu urządzeń technicznych z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku.”,

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

---

¹ http://orka.sejm.gov.pl/opinie9.nsf/dok?OpenAgent&2650_u3

„5. Na wniosek strony lub osoby wezwanej zgłoszony na co najmniej 7 dni przed wyznaczonym terminem posiedzenia zdalnego sąd zapewni jej udziału w posiedzeniu zdalnym w budynku sądu, jeśli strona lub osoba wezwana wskaże we wniosku, że nie posiada urządzeń technicznych umożliwiających udział w posiedzeniu zdalnym poza budynkiem sądu.”;

Senat RP uchwałą z dnia 22 lutego 2023 r. zgłosił szereg poprawek² do ww. projektu, poprawki te nie obejmowały art. 17

C. Bieg terminu przedawnienia

Art. 15zrz. ustawy COVID [dodany ustawą z 31 marca 2020 r.³, uchylony ustawą z 14 maja 2020 r.⁴]⁵

1. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 **bieg przewidzianych przepisami prawa administracyjnego terminów:**

- 1) od zachowania których jest uzależnione udzielenie ochrony prawnej przed sądem lub organem,
- 2) do dokonania przez stronę czynności kształtujących jej prawa i obowiązki,
- 3) przedawnienia,
- 4) których niezachowanie powoduje wygaśnięcie lub zmianę praw rzeczowych oraz roszczeń i wiarygodności, a także popadnięcie w opóźnienie,
- 5) zawitych, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne skutki dla strony,
- 6) do dokonania przez podmioty lub jednostki organizacyjne podlegające wpisowi do właściwego rejestru czynności, które powodują obowiązek zgłoszenia do tego rejestru, a także terminów na wykonanie przez te podmioty obowiązków wynikających z przepisów o ich ustroju

- nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres.

2. Wstrzymanie rozpoczęcia i zawieszenie biegu terminów, o których mowa w ust. 1, nie dotyczy terminów w rozpoznawanych przez sądy sprawach wskazanych w art. 14a ust. 5, terminów w sprawach wyboru lub powołania organów, których kadencje są określone w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, terminów wyborów do organów jednostek samorządu terytorialnego oraz terminów w sprawach wniosków i pytań prawnych do Trybunału Konstytucyjnego.

3. Właściwy organ, sąd lub podmiot może wezwać obowiązane do dokonania czynności wynikających z przepisów prawa, w oznaczonym terminie i w zakresie, w jakim przepis ten zobowiązuje do dokonania czynności, jeżeli niepodjęcie czynności mogłoby spowodować niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt, poważną szkodę dla interesu społecznego albo ze względu na grożącą niepewetowaną szkodę materialną. W takim przypadku obowiązany powinien wykonać obowiązek w oznaczonym terminie.

4. W przypadku, gdy termin, o którym mowa w art. 63² § 5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy, upływa w okresie, o którym mowa w ust. 1, porozumienie, że stosunek pracy będzie kontynuowany na dotychczasowych zasadach może zostać zawarte w terminie 30 dni od dnia

² <https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/druk.xsp?nr=3039>

³ Ustawa z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 poz. 568), ogłoszona 31 marca 2020 r. [art. 15zrz ustawy COVID wszedł w życie z dniem ogłoszenia ustawy zmieniającej].

⁴ Ustawa z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. z 2020 r. poz. 875); ogłoszona 15 maja 2020 r., weszła w życie 16 maja 2020 r. Z ustawy tej wynikało, że:

- terminy, o których mowa w art. 15zrz ust. 1 ustawy COVID, których bieg nie rozpoczął się na podstawie art. 15zrz. ust. 1 tej ustawy COVID, rozpoczynają swój bieg po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie ustawy uchylającej, tj. efektywnie od 24 maja 2020 r.
- terminy, o których mowa w art. 15zrz ust. 1 ustawy COVID, których bieg uległ zawieszeniu na podstawie art. 15zrz ust. 1 ustawy COVID, bieżą dalej po upływie 7 dni od dnia wejścia w życie ustawy uchylającej, tj. efektywnie od 24 maja 2020 r.

⁵ Przyjęcie, że art. 15zrz ust. 1 ustawy COVID ma zastosowanie do terminów określonych w prawie podatkowym, oznaczałoby, że termin przedawnienia zobowiązań podatkowych uległby wydłużeniu o 54 dni (lub nawet 71 dni gdyby przyjąć, że zawieszenie należy liczyć od dnia wprowadzenia stanu zagrożenia epidemicznego, tj. 14 marca 2020 r.).

zakończenia tego okresu. Zawarcie porozumienia w tym terminie wywołuje takie skutki, jakie wywarłoby zawarcie porozumienia w terminie, o którym mowa w art. 63² § 5 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.

5. Czynności dokonane w celu wykonania uprawnienia lub obowiązku w okresie wstrzymania rozpoczęcia albo zawieszenia biegu terminów, o których mowa w ust. 1, są skuteczne.

6. W okresie, o którym mowa w ust. 1, nie biegnie przedawnienie karalności czynu oraz przedawnienie wykonania kary w sprawach o przestępstwa, przestępstwa i wykroczenia skarbowe oraz w sprawach o wykroczenia.

i

ZAŁĄCZNIK 2 – Bieżąca praktyka sądów administracyjnych w sprawie rozpraw⁶

Lp.	Sąd	Umożliwia rozprawy online zdalnie	Umożliwia stawiennictwo osobiste w tej samej sali co skład sędziowski	Rozprawa z wykorzystaniem systemu na odległość w siedzibie Sądu (Sąd w innej sali, pełnomocnicy / uczestnicy w innej sali)
1.	Naczelny Sąd Administracyjny	X		
2.	Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie	X	X	
3.	Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu	X	X	
4.	Wojewódzki Sąd Administracyjny w Bydgoszczy	X		
5.	Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie	X		X
6.	Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gorzowie Wielkopolskim	X	X	X
7.	Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie	X		
8.	Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu	X		X
9.	Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie			X
10.	Wojewódzki Sąd Administracyjny w Białymstoku	X	X	
11.	Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku	X		X
12.	Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach	X	X	
13.	Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach	X	X	X
14.	Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie	X		
15.	Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu	X	X	X
16.	Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie	X		
17.	Wojewódzki Sąd Administracyjny w Łodzi	X		X

⁶ Stan na 23 lutego 2023 r.